

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandblad, officieel Orgaan van den Nederlandschen
R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”,
gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd
Ĉio per amo, nenio per forto. (*S. Franc. de Sales*)

Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Abonnementsprijs
f 1.50 per jaar
Eksterlanda Jarabono f 2.—

Adres der Redactie:
H. DAMEN
Brugstraat 10
's-Hertogenbosch.

Afzonderlijke nummers
20 cent.
Advertentiën
30 cent per regel.

Administratie: J. A. LEIBBRAND, Tilburg.

ONTWAPENING EN VREDE.

„Ĉio per amo, nenio per forto“

Geen katholiek, die onbekend is met de pauselijke vredesboodschap, die door Benedictus XV in den grooten wereldoorlog aan de strijdende mogendheden werd toegezonden.

De regeerders hebben in hun verblindings toestand de boodschap van den Paus naast zich neergelegd en de oorlog tot het inderdaad bittere einde willen voortzetten. Aan beide zijden werd alles op een kaart gezet: de volledige overwinning. Uiteraard kon deze overwinning niet aan beide partijen ten deel vallen. En helaas, bracht de vrede geen verzoening.

Was de oorlog een «Schrecken ohne Ende», de vrede werd tot een «Ende mit Schrecken».

Nu, in November 1931, reeds 13 jaren na de wapenstilstand, lijkt zelfs de verzoening nog verre. Zelfs zijn naast de oude conflicten, gedeeltelijk door de bepalingen van de vredetractaten, allerlei nieuwe haarden van onrust ontstaan en aldus lijkt de gevestigde internationale vrede verder verwijderd dan ooit. En dit alles trots volkenbond en Kellogg-pact.

Vóór 1914 gold als hoogste wijsheid de oude spreuk: «Si vis pacem, para bellum» — «Indien gij den vrede wenscht, bereidt U ten oorlog —.

En ofschoon het enkele feit van het uitbreken van den grooten oorlog, toch overtuigend het onthoudbare dezer stelling heeft aangetoond, is er in de laatste jaren opnieuw een wedloop in bewapening ontstaan, die meer schijnbaar dan werkelijk eenigermate

wordt getemperd, door enkele vlootverdragen tusschen de grootste zeemogendheden.

De voorbereidende ontwapeningsconferentie, die voor eenige jaren in Genève is gehouden, werd tot een fiasco.

Het is duidelijk, dat indien niet aan deze steeds voortschrijdende bewapeningen paal en perk wordt gesteld, ten slotte, gelijk voor 17 jaren geschiedde, een ramp het einde zou zijn.

Deze overtuiging is zelfs reeds gemeen goed der volkeren geworden en desondanks is men uit gebrek aan onderling vertrouwen, niet tot de verlossende daad kunnen komen.

Inmiddels nadert snel de tijd, vastgesteld voor de Internationale Ontwapeningsconferentie van Genève, namelijk Februari 1932.

Wie meer dan wij katholieken, en onder de katholieken, wie meer dan wij Esperantisten, zijn geroepen om op te komen voor een internationale vrede? Het Rijk van Christus is een rijk van vrede. En de vrede slechts kan bevorderlijk zijn aan de uitbreiding van Christus Rijk.

Daarom rust op ons katholieken, vooraan op ons Esperantisten de zware verantwoordelijkheid, naar vermogen mede te werken aan de bevestiging van den Internationale vrede. En omdat de enkeling onmachtig is en zijn stem ongehoord blijft, daarom is het noodig dat de stem der massa wordt vernomen.

Toen in dit voorjaar, in ons land de R.K. Vredesbond het initiatief nam, voor een internationale actie onder de katholieken om de ontwapeningsgedachte te bevorderen en mede daardoor een gunstige sfeer te scheppen voor de komende ontwapeningsconferentie, heeft „Nederlands Katoliko" zich onmiddellijk bij deze actie aangesloten.

Door het comité, gevormd uit alle voornamelijk R.K. vereenigingen in Nederland, zoowel op politiek, sociaal als op cultureel gebied, waarin dus ook onze Nederlandsche R.K. Esperantistenbond is vertegenwoordigd, is besloten, in November een algemeene actie onder de katholieken in Nederland te beginnen, om propaganda te maken voor 'n ontwapeningspolitiek, zooals die door Benedictus XV is voorgesteld en nog onlangs weer door Paus Pius XI op zoo krachtige wijze is aanbevolen. Daarom zullen overal in het land vergaderingen worden gehouden, waarop de ontworpen motie zal worden behandeld. Deze propaganda was door het comité en den R.K. Vredesbond reeds ontworpen vóór tot het bekende petitionement van de Dagbladders werd besloten.

Evenals andere organisaties in het land, ook na dit geslaagde petitionement voortgaan met hun actie en hun propaganda, zullen ook wij katholieken voortgaan met *onze* propaganda voor ontwapening, gebaseerd als deze is op speciaal katholieke motieven.

De inzet van deze actie was een groote propagandavergadering, die op 26 September gehouden is in Amsterdam, waarin het woord

gevoerd werd, door Mr. Goseling, den voorzitter der R.K. Staatspartij, door den Franschen Jesuit Yves de la Brujère en den voorzitter van den Duitschen Vredesbond Dr Gunst. Aan het slot van deze vergadering heeft de Aartsbisschop Msgr. Jansen, die deze vergadering door zijn hooge tegenwoordigheid nog meer beteekenis gaf, een krachtig woord gesproken, aansluitend aan het herhaaldelijk uitgesproken verlangen der Pausen, om de internationale ontwapening, zooveel wij vermogen te bevorderen.

Naast vergaderingen, organiseert dit comité ook een adresbeweging en vraagt dat ieder katholiek zijn handteekening stelle onder de motie, die internationaal ontworpen, aan de conferentie van Genève zal worden aangeboden. Zeker zal geen afdeeling van «Nederlanda Katoliko» willen achterblijven om aan deze actie deel te nemen. Daarom sluite iedere afdeeling zich onmiddellijk aan bij het plaatselijk actiecomité, waar dit reeds is opgericht. En waar het nog niet opgericht mocht zijn, neme zij gerust daarvoor het initiatief. Het moet ons een eer zijn, de zaak van den vrede, die de zaak der Pausen, ja de zaak van Christus is, te kunnen bevorderen. En te verwezelyken het devies van onzen bond, sinds zijn oprichting voor 22 jaar :

„CÍO PER AMO, NENIO PER FORTO“.

* *
* *

Lijsten, waarop de onderstaande motie is afgedrukt en die ingericht zijn voor 30 handteekeningen kunnen worden aangevraagd bij ondergeteekende, die «Nederlanda Katoliko» vertegenwoordigt in het landelijk Comité. Bij de aanvragen gelieve men het aantal verlangde lijsten op te geven. De lijsten moeten voor 31 Dec. weer worden ingezonden.

Ook over het organiseren van plaatselijke propaganda vergaderingen voor deze actie, wil ondergeteekende gaarne nadere inlichtingen verschaffen.

Moge blijken, dat in onzen bond waarlijk de frissche geest leeft, die gevoed door een heerlijk enthousiasme, een wil vormt, die bergen verzet.

In ons volgend nummer zullen wij mededeeling doen van de afdeelingen die zich bij deze actie hebben aangesloten.

Brugstraat 10, 's-Hertogenbosch.

H. DAMEN.

MOTIE welke den grondslag vormt voor het in November 1931 te houden petitionement.

1. Overwegende, dat thans, twaalf jaren na het einde van den oorlog, in de wereld nog geen werkelijke vrede heerscht, maar integendeel onrust en onzekerheid in ontstellende mate toenemen;
2. Overwegende, dat eenieder, als mensch en als Christen, verplicht is al zijn invloed aan te wenden om een herhaling van den

onteerenden oorlog te voorkomen, de stoffelijke macht der wapenen te vervangen door de zedelijke macht van het recht en door de handhaving daarvan de voor alle volkeren noodzakelijke veiligheid te verzekeren en den vrede onder hen te bevestigen,

3. Overwegende, dat volgens de woorden van Benedictus XV de gelijktijdige en wederzijdsche vermindering van bewapening daartoe onmisbare voorwaarde is;
4. Overwegende, dat verschillende staatslieden in volle bewustzijn van hun verantwoordelijkheid de waarschuwing hebben uitgesproken, dat mislukking der a.s. Ontwapeningsconferentie niet minder dan een ramp voor de wereld zou beteekenen;

GEVEN ONDERGETEEKENDEN, EN PERSOONLIJK EN ALS LID HUNNER VOLKSGEMEENSCHAP, UITING AAN HUN VASTEN ONVERZETTELIIKEN WIL, dat de Ontwapeningsconferentie brenge onmiddellijke, daadwerkelijke en belangrijke vermindering van bewapening in al haar factoren, en wel zóó, dat de wereld van de voortdurende oorlogsbedreiging bevrijd worde.

ZIJ VERWACHTEN DERHALVE MET DE MEESTE STELLIGHEID dat de gedelegeerden ter Ontwapeningsconferentie, in het bewustzijn van hun zware verantwoordelijkheid tegenover het volk, dat zij vertegenwoordigen, en tegenover de gemeenschap der volken, dezen duidelijk uitgesproken wil in daden zullen omzetten.

KATHOLIEKEN, VEREENIGT U.

«Onderstaande oproep is verzonden aan de Katholieke pers»

Duizenden Katholieken studeerden en studeeren nòg Esperanto. Maar waarom komen zij onze gelederen niet versterken? Ziet rondom U: Al wat niet katholiek is vereenigt zich wèl, en dat in groote getale. De invloed van Esperanto neemt dagelijks toe: In Spanje zijn drie vooraanstaande socialistische esperantisten in het Parlement gekozen, die natuurlijk, en met recht, hun invloed ten gunste van Esperanto zullen gebruiken. In Lyon heeft de gemeenteraad, onder presidium van Heriot, ex=minister=president v. Frankrijk, een motie aangenomen, den wensch uitsprekende, dat Esperanto verplichtend worde gesteld in de staats= zoowel als in de particuliere onderwijs=inrichtingen van de geheele wereld. = Laat ons toch actief zijn vóór het te laat is. = Nog eens: komt ook gij ons helpen.

Zoo vele niet=Esperantisten hebben ons door hun milde giften in staat gesteld ons internationaal blad: „*Katolika Vivo*” te kunnen blijven uitgeven. Hiervoor zij hun openlijk dank gebracht! =

Katholieke Esperantisten, brengt ook gij nu een offertje en wordt lid van onze vereeniging!

Sluit U bij ons aan, al kunt gij ook niet daadwerkelijk aan de beweging deelnemen, al kent gij nog maar weinig, ja in 't geheel niets van Esperanto; steunt ons ten minste door uw lidmaatschap: het kost slechts f 2,50 en U ontvangt elke maand nog 'n boekje. Zendt dus spoedig aan ondergeteekende 'n postwisseltje van f 2.50 met uw volledig adres, en U wordt lid van de *Nederlandsche* en van de Internationale Kath. Esp. Vereeniging en U deelt in haar goede werken. Wij verwachten *honderden* nieuwe leden, dat geeft moed en animo aan de werkers en... dan blijven wij bij anderen niet achter. Vooruit! Komt spoedig!

Namens de kath. Esperantisten der geheele wereld roepen wij U allen nu reeds een „Hartelijk Welkom“! toe. Talmt niet. 'n Goede Katholieke Zaak staat op het spel!

Frater WIGBERTUS VAN ZON

Pers-Commissaris van *Nederlanda Katoliko.*

Reusel, October 1931.

AFDEELINGSNIEUWS.

's-HERTOGENBOSCH.

Den 12e October hield de voorzitter der R. K. Esperantisten Vereeniging een causerie over „Esperanto“ voor de onderwijzers-ver. „St. Baptist de la Salle“ te den Bosch. Hij gaf een historisch overzichtje over hulptalen en Esperanto in het bijzonder, waarna hij een korte uiteenzetting gaf van de taal. Zijn causerie gaf velen een niet vermoede kijk op onze taal en hare verbreiding. Uit de geanimeerde gedachtenwisseling bleek dat er belangstelling gewekt wordt in een corps dat voor de uitbreiding van het Esperanto onmisbaar is, en dat zij doordrongen waren van de groote taak die het Esperanto nog te verrichten zal hebben. Wij twijfelen niet of de causerie zal gunstigen invloed hebben op de meeningen in onderwijskringen en onze actie weer een kleine stoot verder hebben gebracht.

K. S.

EINDHOVEN.

Kutime la Eindhovena grupo kunvenis kvar foje ĉiujare en R.K. Volks bond, tamen oni deridis nun okazigi la kunvenon en la monahinejo, kie nia altestimata Fratino Teresa, dum kelkaj monataj loĝas.

Dimanĉon la 11an de Oktobro, je la sepa matene okazis la sankta meso en la kapelo de l'Fratinoj.

Unu horon post la matenmanĝo komencis la kunveno. Estis tiam minimume 25 personoj.

La prezidanto, Sro van Hoesel malfermis la kunvenon per la kristana saluto, bonvensalutis ĉiujn, speciale la Fratinojn Teresa, Aquina kaj Celephina kaj esprimis sian ĝojon, ke tiom mulke da personoj ĉeestas.

La unua punkto de la tagordo estis reelekte de estraranoj. Fraŭlino Philippe eksciĝis kiel sekretariino. Post malmulte da diskutadoj oni reelektis Sron van Hoesel Prezidanto, Fraŭlinon Kuipers kasistino, kaj Sro J. de Roos estis elektata sekretario. (La adreso de la nova sekretario estas do: Sro J. A. de Roos, Wal 4, Eindhoven).

Tiam sekvis preparolado de Esperantokurso por senlaboruloj. Oni decidis doni kurson en la „Eindhovensche en Meierijsche Courant” sub gvidado de Sro v. d. Vijver, kiu jam havis la interkonsenton de la Direkcio de tiu gazeto.

Je la unua de Novembro ankaŭ komencos kurso pagota, kunlaborantoj estos ĉiuj B diplomitaj geinstruistoj en Eindhoven.

Estis tre agrabla kunveno kaj oni ankaŭ ne forgesis la interesojn kaj la celon de la kunveno.

Ĉu ne estas sekvinda por aliaj grupoj aranĝi kurson por senlaboruloj?

Je la 12a la Prezidanto fermis la kunvenon.

La Sekretario,
J. DE ROOS.

PASTRO FONT-GIRALT EN HAGO.

Dum sia rondvojaĝo tra Nederlando, Pastro Font-Giralt restis dum du tagoj en Hago, inter la hagaj katolikaj Esperantistoj. Dimanĉe lia Moŝto diris la Sanktan Meson por ni, kun esperantlingva prediko. Ĉiuj komuniis. Post la S, meso okazis komuna matenmanĝo. Ke la mateno estis agrabla, tion pruvas nia restado ĝis tagmezo babilante kaj aŭskultante la ŝerĉemajn parolojn de nia ŝatata gasto. Posttagmeze oni pasis ankaraŭ kelkajn agrablajn horojn en Esperantujo.

Lundovespere estis propagando-vespero dum kiu parolis Pastro Font-Giralt. Nia klubo sciigis tiun vesperon per gazetanoncoj, artikoloj, invitiloj k.t.p. Ĉeestis sufiĉe multe da publiko. La salono estis bele aranĝita. Ĉe la eniro estis ekspozicio pri la Esperantomovado. Granda bela mondkarto montris la landojn kie oni parolas Esperanton. Estis videblaj riĉa kolekto da poŝtkartoj ilustritaj el la tuta mondo, granda aro da Esperanto-verkoj, gvidfolioj, propagandiloj, k.t.p.

Malfermis la vesperon la loka prezidanto, Sro Brouwer, dankante Pastron Font-Giralt por la afableco paroli dum tiu-ĉi verspero. Per

trafaj vortoj la parolinto montriszla neceson de unu internacia interkomunikiga lingvo. Ekzemplo jam estis ĉi-tiu vespero.

Pastro Font-Giralt dankis por la okazo ke li povas paroli ĉe alinacianoj pri sia lando. Li esperis ke siaj paroloj donos al ni ĝustan ideon pri la hispano popolo kaj li rakontis pri la historio de Hispanujo dum la lasta jarcento kaj pri la nunaj okazajoj. La entuziasmaj vortoj estis sekvataj de tondra aplaŭdo. Sro Juffermans estis la interpretisti de tiu vespero. Sro Brouwer dankis lian Moŝton kaj la tradukinton. Dum la paŭzo oni vendis lotojn por la tombolo per kio ni esperis iom regajni la elspezojn de ĉi-tio vespero. Ni rimarkis ankaŭ la klubon el Leiden. Dankon al ili por ilia interesiĝo.

La dua parto de l'vespero estis plenigata per deklamajoj k.t.p. Pastro Font-Giralt rakontis i.a. al ni pri siaj vojaĝspertoj.

Ĉiuj iris kontente hejmen kun verda koro.

Haija Sekretario.

PROPAGANDA-AVOND „NIA IDEALO”

AFDEELING GEMERT

Genoemde vereeniging hield op 13 September l.l. te Gemert een groote Esperanto-propaganda-avond. Als sprekers traden op, de Heer A. van Weerhorst, Voorzitter der Centr. Esp. Prop. Comm. te Nijmegen; de ZeerEerw. Pater Severijns te St. Agatha; de ZeerEerw. Heer Pastoor Poell (Geest.-adv. van N. K.) te Gemert en ten slotte de Heer M. Aerds uit Eindhoven.

Werd door den 1e spreker behandeld: „DE SCHOONHEID VAN ESPERANTO ALS TAAL”; door den 2de spreker „WAAROM ESPERANTO” en door den 3e spreker „ONTSTAAN - GROEI - en ONTWIKKELING van ESPERANTO,” zoo werd tenslotte door den 4e spreker het GESPROKENE op OVERTUIGENDE WIJZE GEDEMONSTREERD op een schoolbord.

Het zaaltje was vol (pl.m. 100 personen), de sprekers hadden een aandachtig gehoor, na iedere rede volgde een daverend aplaus. Vurige Esperantisten uit Helmond en een deputatie der afdeeling Cuijk waren aanwezig. Hartelijk dank aan allen die hebben medegewerkt aan het welslagen dier vergadering.

De vereeniging is van 17 leden gestegen tot 40 leden, door 33 leden wordt reeds een mondelinge cursus gevolgd.

Ten slotte wil ik van de gelegenheid gebruik maken, om aan Frater Wigbertus v. Zon te Reusel toe te roepen: „U had goed gezien toen U op blz. 50 regel 19 en 20 v.b. van het Jubileum boek schreef ORGANISEERT PROPAGANDA AVONDEN.”

De Secretaris,
M. RAMSTEIJN.

MAASTRICHT.

Sabaton la 26an de Septembro je la sepa, „La Katolika Sudo”

kunvenis por la unua fojo past la sukcesplena fondkunveno de la klubo en Aprilo. La prezidanto malfermis per la kristana saluto, kaj bonvenis la ĉeestantojn. Li petis la sekretariojn voĉlegi la protokolon de fond kunveno, kiu estis entute aprobata.

La punkto, de la tagordo „Ŝanĝo de la regularo” estis prokrastata. La dua, kaj plej grava punkto estis kotizpligrandigo. La kasistino raportis pri la kasstato kaj konstatis gravan deficiton. Post longaj priparoloj la kotizo estis pligrandigata, je fl 0,20 ĉiuj dusemajnoj. Kiel subprezidanton oni elektis siujoron Ceha. Poste sciigoj de la prezidanto pri la paroladkunvenoj. Fraŭlino H. Smeets membriĝis kaj per tio nia unuiĝo kreskis je 34 membroj. Post longaj babiladoj diversaj la prezidanto fermis kutimmaniere tiun ĉi agrablan kunvenon.

La Sekretario.

TILBURGA NOVAĴO

La unuan de Septembro pasinta, nia membrarkunveno estis vizitata de Moŝto Pastro Font Giralt. La prezidanto de „Ame kaj Pace”, S-ro F. Smarius tutkore bonvenigis la multnombrajn ĉeestantojn, precipe Pastron Font Giralt kaj aliajn altrangulojn.

Post prelego de la protokolo kaj envenintaj leteroj estis kune kantata „Bonvenigkanto” de Fino T. Dekkers.

Sekvis la ĉefa punkto de la tagordo: Pastro Font Giralt parolis kaj paroladis, kaj ni nur aŭskultis kaj admiris Lian elokventecon, de tempo al tempo interrompita per aplaŭdo. Lia Moŝto diris ke ĉio, kion Li vidis, rememoris al nia XIIIa; la stacidomo, la stratoj, la salono kaj eĉ la tablo. Li rakontis tre detale pri sia eŭropa vojaĝo, per kiu li spertis ke la katolika Esperanto-movado ĉiam progresas.

En la dua parto de sia parolado, Li informis nin rilate al sia malfeliĉa patrujo. La tradukon, por la neesperantistoj, bonege prizorgis Frato Nivardus.

La „Honorkanto”, verkita kaj kantita de Frato Bartolomeus, je la melodio: Hispana Popolkanto, ricevis la dankon de Pastro Font Giralt. Inter la diversaj punktoj, nia muzikistaro ludis meritplene kelkajn marŝojn. La prezidanto dankis ĉiujn kunhelpantojn kaj fermis kutimmaniere tiun ĉi interesan kunvenon.

La komunuma Esperanto kurso ankaŭ en tiu ĉi jaro estas daŭrigata; aliĝis 53 knabinoj kaj 7 knaboj, plie aliĝis 8 plenkreskuloj por kiuj kurso estas preparata.

La Sekretario.

PROPAGANDILO.

Op propagandavergaderingen voor Esperanto, vooral bij de nu reeds ingetreden wintercampagne, zal de kans op succes zeer verhoogd worden, indien men het publiek door aanschaffing van een

ex. der brochure van Dr. Dominicus, „De waarde van Esperanto uit maatschappelijk en opvoedkundig oogpunt”, in de gelegenheid stelt zich volledig over het Esperanto te oriënteeren.

Deze brochure is hiervoor in bijzondere mate geschikt.

„Minregiono” stelt deze brochure thans tegen aanzienlijk verlaagden prijs beschikbaar.

1 ex. 10 cent; 10 ex. 80 cent; 50 ex. f. 3,50; 100 en meer ex. f. 6,—; alles verhoogd met 10% voor portokosten.

Bestellingen met gelijktijdige betaling aan: Mej. J. Savelbergh, Heerlen, Geleenstraat 22; secretaresse van „Minregiono”.

RAPORTO PRI LA REGIONTAGO EN AMSTERDAMO.

Dimanĉon la 18an de Oktobro okazis en Amsterdamo la Regiontago de N- kaj S-Hollando. Je la tria, prosimume, alvenis la Hagaj, Leidenaj kaj Haarlemaj partoprenantoj, en la salono de hotelo „de Ruyter”. Ili estis kore salutataj de la Amsterdamanoj. En la sama salono la A.R.K.E.V. ankaŭ organizis ekspozicion kiu estis bonege vizitata kaj pro kiu ankaŭ diversaj personoj membriĝis. El la ensendaĵoj ni certe devas fari sciigon pri la Brajla-parto kiu estis tre granda kaj bela. Ankaŭ la aliaj ensendaĵoj ekz. Esperanto kaj Komerco, la libroj ensenditaj de fo. W. van Eupen, Eindhoven (parto dumtage vendita), la ĉiujspecaj gazetoj estas menciindaj.

Je la 3½a la delegitoj de la partoprenantaj unuiĝoj enkunveniĝis dum kiu kunveno oni preparolis diversajn internajn temojn.

Poste oni faris rondpromenadon en Amsterdamo, tagmanĝis k.t.p. Je la sepa ĉiuj reĉeestis en la salono. Post malfermo kaj laŭlegado de la bonvensalutoj, letere senditaj de Sro. Damen, Sro. Brouwer el Hago faris legadon pri „Esperanto en Wereldvrede”, post kiu la Amsterdama Teatrajklubo ludis propogandteatraĵon „Blijmoedig” kiu devas nomiĝi bonsukcesa. Ankaŭ la Leidena klubo amuzis nin per eta teatraĵo. Pro la fakto ke la eksterurbanoj devis forveturi jam antaŭ la oficiala fino, Sro. van Tol malfermis tiun plezurplenan kunvenon per la Xa-saluto.

Dumkunvene estis vendataj broŝuroj de la Blindulunuiĝoj.

Vane ni atendis la alvenon de la Bussum-kaj Wormerveeranoj.

SID. DE CLEEN,

Sekr. A.R.K.E.V.

ESPERANTO-EXAMENS.

Op 26 Augustus j.l. is te Zwolle een examen gehouden voor diploma B (onderwijsbevoegdheid) waaraan 15 kandidaten deelnamen. Hiervan zijn 11 geslaagd en 4 afgewezen.

Geslaagd zijn: Mevr. A. M. v. d. Wal-Brethouwer en Mej. J. L. Putto te Arnhem. Mej. M. Klok te Beilen. De Eerw. Zr. Sixtus (A. E. v. Dinten) te Bussum. De Eerw. Zr. Clara (J. H. G. v. d. Voort) te Duivendrecht. De heer P. A. Winkelman te Eindhoven.

De heer W. H. X. Mook te Groningen. De heer T. Bakker te Haarlem. De heer L. Hirschel te Oude Pekela. Mej. H. J. Bekker te Zandvoort en de heer W. Bruinsma te Zandvoort.

De examens worden voortgezet voor diploma B te Arnhem op 7 November a.s. Aan het Examen voor diploma A te Utrecht op 24 October, namen 161 kandidaten deel.

B-KANDIDATOJ KAJ ALIAJ ESPERANTISTOJ!

La B-ekzameno okazos la 7an de Novembro en la Esperanto-domo en Arnhem.

La 6an vespere je la oka, Sro. Isbrücker parolos pri la lasta internacia Esperanto-Kongreso kun lumbildoj. Poste deklamado, komuna kantado, muziko k.t.p.

Rezervu jam nun vian ĉambron en la Esperanto-domo. La prezo estas f 2.50 por unu persono kun 10 % servmono (Loĝado kaj matenmanĝo).

Adreso: INT. CSEH-INSTITUTO,
Oostduinlaan 32, Den Haag.

ESPERANTO PERSDIENST.

De maand Augustus is voor de Esperantobeweging niet onbelangrijk geweest. Drie gebeurtenissen hebben plaatsgevonden waarnaar reeds maanden van tevoren was uitgezien. Twee van deze gebeurtenissen hebben de Nederlandsche Esperantisten van nabij kunnen mee maken. De derde was wat ver van huis, hiervan hebben slechts enkele bevoorrechten kunnen genieten.

Wat wij bedoelen zijn de twee internationale congressen (23e Universeele te Krakau en het 11e S.A.T. congres te Amsterdam) en de opening van Presikhaaf als „Esperanto domo“.

Van het congres te Krakau is uit den aard der zaak niet zoo heel veel in de Nederlandsche pers verschenen. Maar toch kunnen we tevreden zijn, de groote bladen hebben er min of meer uitvoerige verslagen van gegeven.

Het 11e S.A.T. congres heeft meer copie geleverd. Het was wat dichterbij huis, dus hebben de bladen er breedvoeriger beschouwingen over gegeven. We hebben dan ook heel wat uitknipsels ontvangen van een groote verscheidenheid van bladen.

Het derde gebeuren, de opening van het Esperanto domo heeft ook heel wat redactioneele potlooden in beweging gebracht. Een groot aantal bladen heeft van deze plechtigheid een verslag gegeven. Wat wij wel als een der voornaamste artikelen beschouwen is hetgeen Prof. Casimir naar aanleiding van de opening geschreven heeft in de Telegraaf. Inderdaad een zeer mooi artikel. Overigens kan gezegd worden, dat de verschillend gekleurde bladen mooie verslagen hebben gegeven.

Zeer zeker zijn de beide laatstgenoemde gebeurtenissen voor de Nederlandsche Esperantobeweging in 't algemeen van groote propagandistische waarde geweest. Laat ons hopen, dat we binnen afzienbaren tijd de resultaten daarvan mogen zien.

Tenslotte mogen we ook niet onvermeld laten de algemeene vergadering van de I.K.U.E. welke te Eindhoven is gehouden. Ook daar is blijkens de verslagen met opgewektheid gewerkt.

Ge ziet, de maand Augustus is voor Nederland rijk geweest aan Esperantogebeuren.

En hier volgen dan de statistische gegevens met de lijst van de bladen die onze beweging hebben gediend. Het aantal bladen bedreef 77, dat der artikelen 216. Voorwaar geen kleinigheid.

DE WOLF.

ESPERANTO IN LYON.

Den 21-sten Sept j.l. heeft het stadsbestuur van Lyon onder presidium van den Heer E. Herriot (ex=minister=president van Frankrijk) de volgende motie aangenomen:

„Overwegende, dat de taak van de vredesbeweging en toenadering der volkeren geen succes zal hebben, zoolang de volken hun nationale talen gebruiken;

spreekt het stadsbestuur van Lyon den wensch uit, dat de internationale hulptaal Esperanto verplicht worde onderwezen in de staats= zoowel als in de particuliere onderwijs=inrichtingen in de geheele wereld”.

Moge dit woord weerklank vinden in de harten van hen die werkelijk de vrede willen. Het taalverschil is werkelijk nog een zeer groot beletsel voor de vredesbeweging. Wanneer men elkaar begrijpt, is men reeds een groote stap in de goede richting. Het Esperanto is het eenige middel om, zonder het eene volk bij het andere ten achter te stellen, tot goed begripen te komen.

ESPERANTO EN HISPANJO.

En Hispanujo kelkaj aktivaj esperantistoj eniris kiel deputitoj la parlamenton. — Tie ili kompreneble uzos sian influon por Esperanto. Tio nin povus ĝojigi. — Sed nia ĝojo malpliigas tuj, kiam ni ekscias, ke tiuj aktivaj espistoj estas socialistoj, de kiuj, la Katolikoj ne atendas multe da bono. — Ĉi tiu okazintaĵo estu por ni, Katolikoj, nova stimulo por multe labori, por ke ankaŭ en la katolikaj rondoj oni malfermu la okulojn, kaj komprenu la gravecon kiun Esperanto jam havas, gravecon, kiu pli kaj pli kreskas.

Ni do laboradu; ni klopude varbi adeptojn, anojn novajn por nia unuiĝo katolika. — Ŝajnas al mi, ke multaj el ni ankoraŭ ne komprenas, ne vidas la gravecon de Esperanto; ke multaj el ni vidas en Esperanto nur amuzajon! — Rigardu ili ĉirkaŭen: kaj ili tuj ekvidos kiom aliflanke oni laboregas. — Refoje mi diras:

ankaŭ ni laboru: ĉiu el ni varbu kvankam nur unu novan anon!
— Antaŭen do, fervore kaj kuraĝe antaŭen! Kun la fama Godfried
de Bouillon mi kuraĝas aldoni: „Dio ĝin volas!”

FR. WIGBERTUS v. ZON.

